

prvomestnik umrlega predsednika barona Wurzbacha in odbornikov F. Souvana in Brusa.

Pri 4. točki, o kateri je poročal gosp. cesarski svetovalec Murnik, vnela se je obširnejša razprava, katere so se vdeležili gospodje Deschmann, Robič, Vošnjak, tajnik Pirc, Peruci, Detelja, dr. Poklukar in g. poročevalec.

Konečno sprejme se predlog glavnega odbora.

Za volitev predsednika oddanih je bilo 64 glasov in izvoljen je bil z 58 glasovi gospod grof Thurn, deželni glavar, kateri je takoj izrekel, da je pripravljen to častno mesto prevzeti, ako izvolitev zadobi Najvišje potrjenje. Tudi gospod deželni predsednik je s prijaznimi besedami pozdravil izvolitev gosp. grofa Thurna za predsednika.

Pri dopolnilni volitvi glavnega odbora, v katerega je bilo izbrati 5 novih udov namesto umrlih gg. Souvana in Brusa in pa na mesto izstopivših odbornikov vsled pretekle dobe gg. Murnik, Robič in Jerič; oddanih je bilo 67 volilnih listov in izvoljeni so bili gospodje: Murnik 66, Povše 62, Lazzarini 49, Robič 39, Lenarčič 35.

Za temi izvoljenci prejel je največ glasov, namreč 30, dosednji g. odbornik župnik Jerič.

Po tej izvolitvi vršila se je obravnava daljnih točk dnevnega reda. Vdeležitev pa je postala manjša. Konečno opomnimo, da je nosil občni zbor po vsem domač slovensk značaj, izmed političnih nasprotnikov zapazili smo samo gg. Deschmanna in Linhart.

Izmed vnanjih udov zapazili smo med drugimi gg. vodjo R. Dolenca, župnika Mesarja, Planinca, Legata, M. Lavrenčiča in druge.

Vse daljne točke dnevnega reda rešile so se urno brez posebnih ugovorov in tako bilo je zborovanje sklenjeno o poludne s popolnoma rešenim dnevnim redom.

— Gospod dr. Jurij Sterbenc imenovan je, kakor naznanja uradna „Laib. Zeitung“, za župnika-dekana v Leskovcu. — Radujemo se tega imenovanja, ker velezasluženi dosednji župnik hrenovski slovi enako kot izgleden duhovnik, kot izvrsten kmetovalec in kot izgleden narodnjak.

— Kranjska hranilnica v Ljubljani prejela je, kakor se govori po Ljubljani, rešitev svoje pritožbe do ministerstva zaradi ustanovitve nemške ljudske šole v Ljubljani, katerega sklepa deželna vlada ni potrdila, — rešitev nji gotovo povoljno, ker rešitev glasi se baje na kratko tako, da hranilnica sicer ne sme po pravih ustavljati šol, pač pa jih sme podpirati. Danes, ko nam rešitev ministerska še ni znana do besede, nočemo obširneje govoriti o tem predmetu, in si pridržimo to za drugi čas.

— Zdravje gosp. poslanca Raiča se dobro boljša. Bolnik redno ustaja in se sprehaja pod milim nebom, moči rastejo in vsa nada je, da prav kmalu popolnoma okreva.

— Slovesno pokladanje temeljnega kamena za hišo družbe katoliških pomočnikov vršilo se je v nedeljo 16. t. m. dopoldne v kljub slabemu vremenu v navzočnosti društvenega predsednika gosp. Gnjezde, vsega društva in najodličnejših ljubljanskih dostojanstvenikov, gg. deželnega predsednika, knezoškofa, deželnega glavarja, mestnega župana itd. zelo veličastno. — Ob 1½ 1. uri bil je pri Ferlincu skupen obed, pri katerem so se vrstile svečanosti primerne napitnice. — Ljubljansko mesto in vsa dežela gotovo veselo pozdravlja to društveno podvzetje v pravi blagor našega obrtništva kot eno najboljših sredstev zoper oni socijalizem, kateri posebno v delavskih krogih ravno sedaj po Evropi in Ameriki skuša razdejati društveni red človeške družbe.

— Nove knjige. „Zlatorog“, planinska pravljica, spisal Baumbach, poslovenil Anton Funtek, natisnil in založil Ig. pl. Kleinmayer in Bamberg v Ljubljani — se imenuje lična knjižica, katera nam domačo slovensko pravljico iz nemščine nazaj vrača.

Gospod Funtek je segel tu po prav srečnem predmetu. Pri delu podpirala sta ga, kakor v uvodni opombi priznava, gg. profesorja Erjavec in Levec.

Knjižica obsega 95 strani, tisk je lep, edino kurzivne črke nam niso všeč, — vezanje je pa v resnici krasno.

Druga, tudi v Kleinmayerjevi tiskarni na svitlo prišla knjižica imenuje se: „Umetno ribarstvo“, spisal Ivan Franke. Ta za naše gospodarje jako dobro došla knjižica opisuje na 50 straneh: lastnosti vode, lastnosti rib, med temi: losose, karpovce, dalje druge ribe naših voda in pa ptuje ribe pripravne za umetno ribarstvo. Dalje se popisuje: Umetno ribarstvo, kako se dobi zarod od rib poletne drsti, kako se odreja ribe do popolne rasti, in konečno, kako se ribe varujejo.

Konečno omeniti nam je še nemške zbirke: „Die landwirthschaftlichen Gesetze und Verordnungen des Herzogthums Krain, für Land- und Forstwirthe, politische Beamte, Gemeindevorsteher, zunächst für krain. Lehrer und Lehramts-Zöglinge. Mit einigen Erläuterungen herausgegeben von Prof. Wilh. Linhart.“ — O tej knjižici je naša sodba prav kratka: Prav dobra knjižica za Nemce, Slovencem pa večinoma ostane vedno tuja.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Cesar podal se je v Bruk ob Litavi, kjer so redne vojaške vaje; tudi cesarjevič je tam. — Obravnave skupne (avstrijsko-ogerske) carinske konference so dognane in so se sklepi predložili obema vladama v pretres. Kolikor se dá soditi iz glasov, ki so o sklepih prodrli v javnost, nameravate vladi na Rumunsko izzivanje odgovoriti z najostrejšimi carinami na one vrste blaga, katero je Rumunska do sedaj k nam uvažala. Med temi je v prvi vrsti žito, katerega je k nam dohajalo do sedaj po 4 milijone meterskih stotov na leto, vrh tega pa posebno živina vsake vrste in kože. Vrednost blaga, katerega je do sedaj Rumunska k nam uvažala, znaša okroglo 70 milijonov frankov. Avstrijsko-Ogerska pa je tje uvažala vsakovrstne izdelke suknjene, usnjate, platnene v prvi vrsti mnogo izdelane obleke, čevljev, rokovic itd., vrednost tega blaga iznašala je še enkrat toliko, kot rumunske uvažanine, namreč na leto po 140 milijonov frankov.

Te številke jasno govoré, kolike cene je rumunski trg za našo obrtnijo. — Z namenom, posredovati v teh zadevah podal se je v Bukurešt znani industrijalec in ud gosposke zbornice Nikolaj Dumba. — Za sedaj želi Rumunska sama, da bi obstoječa trgovinska pogodba se podaljšala za mesec dni do 1. julija.

Gosposka zbornica imela je zadnje dni zopet sejo, v kateri se je volila komisija za posvetovanje domobranske postave in v kateri je predsedništvo naznanilo, da se mu je od naučnega ministerstva izročila vrsta podob odličnih državnikov, izmed katerih se nekaj obesi v zbornici, nekaj pa v sobah za komisije. Med temi slikami nahaja se tudi ona s Chabrusove dobe na Českem predobro znan general Koller.

V zbornici poslancev dognala se je včeraj splošna razprava o postavi zaradi zavarovanja delavcev zoper nezgode.

Govoriti sta imela ta dan še glavna govornika Bilinski in Exner in pa poročevalca Neuwirth in

knez Alojzij Lichtenstein. — V odsekih dognali ste se postavi zoper anarhiste, enako marljivo deluje justični odsek, tudi pododseki odseka za pogodbo z Ogersko zborovali so po enkrat, dan za dnevom pa zboruje odsek carinski.

Vse kroge razveselila je dne 21. t. m. proglašena razsodba najvišjega sodišča, s katero se je ovrгла obsodba vdeležnikov znane praske v Karolinskem Dvoru na Českem med nemškimi turnarji in českim meščanstvom zaradi javnega nasilstva. Sodišče je izreklo, da se je obsodba prvega sodnika opirala na pravno pomoto.

Ogerska. — Po sprejetji domobranske postave v zbornici poslancev sprejela jo je tudi gosposka zbornica z vsemi glasovi. — Zeló pomenljiva dogodba pripetila se je v Buda-Peštu 21. t. m., ob obletnici onega dneva iz ogerske ustaje, ko so ustaši vzeli trdnjavo Budimsko, pri katerem boju je junaško smrt storil branitelj trdnjave Henzi. Temu junaku na čast postavljen je na trgu trdnjave lep spominek. Ta spominek in pa grobe takrat umrlih vojakov venčali so častniki dveh batalijonov tamošnje posadke na čelu njih general Janski. Nasproti pa so „honvedi“, brambovci ogerski iz one dobe, venčali so grobe svojih tovarišev tedanjih ustašev. Djaki in druga poulična sodrga je vsled te dogodbe generalu napravila mačjo godbo, mu je pobila okna, je jajca metala v Hencijev spominek, ne da bi bila policija te izgrede izdatno zabranjevala. — Vsled teh dogodeb zapustila je cesarica nagloma Buda-Pešt.

Ruska. — Veliko vriša napravil je ukaz carjev, zadevajoč rusko mornarico na črnem morji „spominjaje se junaških njenih činov in njenega poklica za prihodnost, da bo, ako treba, branila čast Ruske“. Sploh smatral se je ta ukaz kot znamenje z novo proglašene gospodarstva Ruskega v Črnem morji. Znano je, da se je 1854. leta po za Rusko nesrečno končani vojski, pomorska njena moč zeló omejila v členu 14. pariške pogodbe. Leta 1871. podrla je Ruska one omejitve, in takrat imela je v Črnem morju samo 32 brodov z 87 topovi, danes ima Ruska tam uže 120 brodov z 166 topovi, pri katerih pa še ni všteti najnovejši vojni parnik „Katarina II.“ — To kaže, da Ruska skrbi za svojo prihodnost izrekoma nasproti umirajoči Turški.

Grška. — Po propadu starega vročerkvca Delyanisa prevzel je krmilo vlade zopet Trikupis, potem, ko se je več kot dve tretjini zbornice izreklo za-nj. Ta name-raval je baje vojno grško takoj polagoma izpustiti. V ta namen priporočal je zapustivši zbornico ljudstvu, ki ga je pozdravljalo, zmernost, in jih je svaril pred vsakako demonstracijo. Namenoma ali po nesreči pa so se takoj po Trikupis-evem nastopu vnele nekatere male bitke na grško-tesališki meji in treba je bilo zopet novega posredovanja, da ste se obe vojni nekoliko odmaknile od meje. Trikupis vložil je dalje ugovor zoper blokado pri evropskih državah, ker to omejeva prosto gibanje Grške. — Kaj se dalje zgodi tukaj, sicer še ni dognano, to pa je gotovo, da Trikupis vživa zaupanje evropskih državnikov, tedaj je opravičena nada, da bo grško-turško vprašanje za sedaj kmalu odstranjeno, ako se nenadoma ne pripeti zopet kaj nepričakovanega.

Laška. — Volilnim borbam, ki so zeló viharne, stojé na čelu politični nasprotniki Depretis in Cairoli. Oba glasila sta se celó v velikih volilnih shodih v Rimu. Prvi zagovarja dosedanjo laško politiko, drugi jo pobija. Kako izidejo volitve, ki so se pričele zadnjo nedeljo, čuje se danes toliko, da so zopet izvoljeni vsi ministri pa tudi vsi vodje opozicije. Izmed 235 znanih volitev pripadajo izvoljenci večinoma namreč 131 vla-

dini stranki, 102 pa opoziciji, 1 radikalec, ki je sedaj obsojen vjetnik, izvoljen je v dveh volilnih okrajih. V Rimu izvoljen je bil en sam pristaš vladin, trije pa nasprotniki, pri ožji volitvi se misli, da prodere pristaš vladin. — V obče pričakuje vlada, da bo v novi zbornici imela večino 30—40 glasov.

V Milanu prodrli so radikalci, ker so se monarhisti razdvojili.

Hud vihar „Ciklon“ — vrtun napravil je tudi po srednji in severni Laški mnogo škode. — Tudi ognje-blueveča gora Etna nasproti Napola začela je hudo bruhati iz sebe dim, kamenje, žlindro in odprlo se je na novo 11 brezdnov, iz katerih teče v velikih, do 200 metrov širokih potokih goreča lava, katera uničuje vse, kar doseže. Kakor sicer, tudi sedaj spremljajo bluvanje gore Etna pogostni potresi, ki segajo tudi v oddaljene dežele. — Kolera se drži sedaj nekako enakomerno huda po okuženih laških krajih, ne da bi se širila, kakor se je to godilo prejšnje čase pogosto.

Francoska zopet nekoliko preosnovava svojo vojno. General Boulanger predložil je vojne postave, po kateri se odpravi dostojanstvo maršala, enako odpravi neko vrsto divizijskih generalov, generalske intendante, glavne zdravstvene nadzornike, majorje, adjutante in pa stotnike druge vrste. Pešči pomnožijo se za štirideset lovskih polkov, konjiki pa za enajst polkov. Topničarstvo trdnjav združi se z ženijskimi oddelki ter se imajo uvrstiti v dvanajst polkov. Vsak polk dobi osem kompanij topničarjev. Podčastnikom plačevalo se bode pri vstopu takoj 1500 frankov, plača se jim bo leto za letom povešavala in po petnajstletni vojni službi prestopijo v drugo državno službo. — Veliko vriša napravil je sijajen sprejem pri grofu pariškemu povodom poroke njegove hčere s kraljevičem portugalskim. Skrajne stranke zahtevale so, da se pretendenti takoj izženejo iz dežele. Vsled tega preselil se je grof pariški sam v Lisabon in je baje saboj vzel tudi vse svoje imetje. Pravijo, da ostane tako dolgo zunaj Francoske, dokler se vriš nastal zoper njega ne poleže.

Angleška. — Uže nad teden dni traja v parlamentu razprava zaradi premembe ustave gledé Irske. Gladston čuti, kakor se obče kaže, da s svojim predlogom ne prodere, zato je baje uže pri kraljici dobil pooblastilo, zbornico razpustiti in razpisati nove volitve.

Španjska. — V soboto vršil se je slovesen krst novorojenega kralja. — Nasprotnik sedanje dinastije Don Carlos razglasil je iz Švice manifest, v katerem ugovarja proglašenje novorojenca za kralja in izjavlja, da se ne bo nikdar odpovedal svojih pravic.

Popravek. V št. 20. „Novic“ napravil je malomarn stavec prav grdo napako, ne da bi jo bil popravljavec zapazil in odstranil. Večjo polovico notice „Dunajski dopisnik Sl. Naroda“, vtaknil je med Novičarja z Dunaja. Prosimo tedaj častite čitatelje, naj blagovolijo to napako na zadnji strani „Novic“ popraviti s tem, da uvrsté zadnje tri odstavke Novičarja z Dunaja, počenši z besedama „Klub Hohenwartov“ do besed „našega naroda“ — zgor pred zadnjo domačo vest z naslovom „Mesto potnega učitelja.“

Skrbljeno je pa za to, da Novice dobijo bolj zanesljivega staveca, ako bi se taka napaka še enkrat pripetila. Vred.

Žitna cena

v Ljubljani 15. maja 1886.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 66 kr. — banaške 7 gold. 30 kr. — turšice 5 gold. 4 kr. — soršice 6 gold. 19 kr. — rži 5 gold. 20 kr. — ječmena 4 gold. 88 kr. — prosa 5 gold. 4 kr. — ajde 3 gold. 90 kr. — ovsa 3 gold. 25 kr. — Krompir 3 gold. 58 kr. 100 kilogramov.